

Kamer van volksvertegenwoordigers

De commissies

Algemeen

De commissies zijn de organen van het Parlement waarin het voorbereidende wetgevende werk en een groot deel van de controle op de regering uitgevoerd wordt.

De commissies hebben een welomschreven bevoegdheidsdomein (bv. justitie, landsverdediging,...) en hun leden zijn gespecialiseerd in deze materies. Daarom kan in de commissies, met een kleine groep parlementsleden, beter en efficiënter gewerkt worden.

De Kamercommissies

De vaste commissies

De benaming en de bevoegdheden van de vaste commissies worden bij het begin van de zittingsperiode vastgelegd.

Er zijn thans elf vaste commissies:

- de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw;
- de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt;
- de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen;
- de commissie voor de Financiën en de Begroting;
- de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven;
- de commissie voor de Justitie;
- de commissie voor de Landsverdediging;
- de commissie voor de Sociale Zaken;
- de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing;
- de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming van de Instellingen;
- de commissie belast met de Problemen inzake Handels- en Economisch Recht.

Bijzondere of tijdelijke commissies

De tijdelijke commissies worden opgericht om een bepaald wetsontwerp of –voorstel te onderzoeken. Na de beëindiging van hun taak is hun rol uitgespeeld.

De bijzondere commissies worden belast met specifieke opdrachten andere dan de bespreking van ontwerpen of voorstellen (bv. de commissie voor de Vervolgingen, de commissie voor het Reglement, de commissie voor de Comptabiliteit, de commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten,...).

Onderzoekscommissies

De Kamer heeft ook het recht van onderzoek (artikel 56 van de Grondwet) en kan bijgevolg onderzoekscommissies oprichten, die gemachtigd zijn alle in het Wetboek van Strafvordering omschreven onderzoeksmaatregelen te nemen. Die commissies doen onderzoek naar problemen die zich voordoen in onze samenleving (bijvoorbeeld het faillissement van Sabena, fiscale fraude,...).

Adviescomités

Er zijn drie adviescomités:

- het adviescomité voor de Europese Aangelegenheden;
- het adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie;
- het adviescomité voor Wetenschappelijke en Technologische Vraagstukken.

Gemengde commissies

Er zijn ook commissies waarin zowel leden van de Kamer als senatoren zitting hebben, zoals bijvoorbeeld het parlementair comité belast met de Wetsevaluatie, dat werd ingericht krachtens de wet van 25 april 2007.

■ Focus op de vaste commissies

► Samenstelling

Na iedere vernieuwing (d.i. na de federale parlementsverkiezingen) benoemt de Kamer uit haar midden de leden van de vaste commissies.

De vaste commissies tellen 17 leden. De leden worden benoemd op grond van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in de plenaire vergadering.

Leden die niet tot een fractie of tot een kleinere fractie behoren, kunnen ook deelnemen aan de werkzaamheden van een of meerdere commissies, maar mogen niet stemmen.

Naast de vaste leden tellen de commissies ook plaatsvervangers.

► Taak

Vorbereidend wetgevend werk

In de commissies worden de wetsontwerpen en -voorstellen die er door de Kamervoorzitter naar worden overgezonden, besproken en eventueel geamendeerd. Er wordt gestemd over de ontwerpen en de voorstellen. De rapporteur(s) stelt (stellen) een verslag op van de werkzaamheden. De rapporteurs zijn commissieleden die door hun collega's voor die functie worden verkozen. Het verslag en de tekst die door de commissie werden goedgekeurd, worden overgezonden aan de plenaire vergadering, die de voorgestelde tekst na eventuele amendering aanneemt, verwierpt of eventueel naar de commissie terugstuurt.

Controle op de regering

De commissieleden kunnen vragen stellen aan de leden van de federale regering.

Sinds 1987 vinden de mondelinge vragen en de interpellaties in beginsel in de commissies plaats.

In de plenaire vergadering worden enkel nog de belangrijkste mondelinge vragen en interpellaties behandeld.

In de commissies kunnen ook hoorzittingen of vergaderingen ter informatie van de leden georganiseerd worden. Net zoals de plenaire vergadering kan de commissie ook de aanwezigheid van een minister vorderen.

► Werkwijze van de commissies

De commissievergaderingen zijn in principe openbaar. Een aantal commissies vergadert wel met gesloten deuren, zoals de commissie voor de Vervolgingen en de commissie voor de Naturalisaties.

De vergaderingen worden geleid door een voorzitter. De ondervoorzitters van de Kamer en de leden van het Bureau van de Kamer zitten rechtens een van de vaste commissies waarvan ze lid zijn voor. Indien een van hen dat voorzitterschap niet opneemt, kan de fractie waarvan hij of zij deel uitmaakt aan de Conferentie van voorzitters een ander fractielid dat lid is van de commissie als voorzitter voordragen. De andere voorzitters worden onder de commissieleden aangewezen door de Kamervoorzitter, op voorstel van de Conferentie van voorzitters.

De commissievoorzitters hebben dezelfde bevoegdheden in de commissie als de Kamervoorzitter t.o.v. de plenaire vergadering (handhaving van de orde, naleving van het Reglement, ontvankelijkheid van teksten).

De agenda van de commissie wordt vastgelegd door de commissie of, bij ontstentenis, door de commissievoorzitter of de Kamervoorzitter. Voor het wetgevende werk wordt er voorrang gegeven aan de wetsontwerpen en begrotingen.

In elke commissie moet de meerderheid van de leden permanent aanwezig zijn om de wetsontwerpen en voorstellen te kunnen bespreken. Voor de goedkeuring van een verslag of – a fortiori – van een ontwerp of voorstel dient een meerderheid van de leden aanwezig te zijn.